nemo te ꝯdemnauit nec ego te ꝯdemno
vade ⁊ amplius noli peccare. Et cū dixit
Diligite inimicos ꝛc. Euangelium Erat
ioſeph. Luce. ij. ſimiliter ad natiuitatem
pertinet q̄ꝫtum ad principium. licet ⁊ ad
aliud pertineat. Erat inquit pater eius
ſcilicet putatiuus ⁊ mater. mirantes ſup
his que dicebantur de eo. ſ. a paſtoribus
Sequitur in euangelio prophetia ſime/
onis. Ecce poſitus eſt hic in ruinam ſcili
cet infidelium et in reſurrectionem mul/
torum ſcilicet fidelium et in ſignuȝ id eſt
in ſignificationem cui cōtradicetur. qua
ſi diceret ſi in viridi hoc faciunt. ī arido
quid fiet. vel ī ſignuȝ. i. in oſtēſionē qꝛ per
humilitatē ⁊ paupptatē itur in padiſū. vl̄
in ſignū. i. in ſignaculū. Vn̄ ioh. j. Quē ſi
gnauit pat̄ ⁊ miſit in mundū vt eo ſigre/
mur. Et aggeꝰ. Ecce poſui te ī ſignaculū.
qꝛ elegi te. Et ī canticis. Pone me vt ſig/
culū ſup cor tuū ꝛc. Poſitꝰ ē ergo xp̄s ī
ſignū triplicit̄. ſ. in ſig̃ficatōeȝ. in oſtenſio
nē. ⁊ in ſignaculū. ¶ Rurſus hoc officiū
dū mediū ꝛc. vox eſt p̄mitiue eccl̄ie. in q̄
recolit dn̄i natiuitatē. cuiꝰ fructū p̄dicat
in epl̄a. qꝛ de ſuitute trāſiuimꝰ ad filioꝝ
adoptōeȝ. ⁊ ip̄m cōmendat ſm̄ ſapiētiaȝ
in euāgelio vbi dꝛ. Puer creſcebat ⁊ cō/
fortabat̄ plenꝰ ſapiētia. Scd̄m potentiā
in all'a. Dn̄s regnauit. ⁊ ī offerēda Dn̄ſ
enī firmauit. Scd̄m pulcritudinē ī gðu/
ali. ſpecioſus forma. In poſtcōmunione
vo. Tolle pueꝝ. math. ij. c. tp̄s fuge notat̄
q̄ deſcēdit dn̄s ī egiptū. ⁊ miſtice reſpicit
ad gentilitatis adoptōeȝ. qꝛ dn̄s ð iuda
trāſiuit ad gētes vt eas adoptaret here/
des.

De feſto circumciſionis.

Hic de feſto circū
ciſionis dicendū ē. Sciendū ȝ āt
eſt ꝙ circūciſio p̄mo iniūcta eſt abrae ⁊ ſe
mini eiꝰ. i. hebreis ex eo naſcituris. vt ſic
p̄baret̄ an obediret vl̄ nō. ſicut ⁊ adā ad
p̄bationē obediētie mandatū accepit ne
de ligno vetito mādūcaret. Fuit aūt p̄ce/
pta circūciſio p̄pter quinqȝ cāſ. Primo
vt p obedientiā mandati abraā placeret
deo cui p p̄uaricatōeȝ adā diſplicuerat.
Scd̄o data fuit ī ſignū magne fidi abrae
Credidit enī ſe habituꝝ filiū in q̄ bn̄dice
rent̄ oēs gentes p fidē. i. p quē ſp̄ualis cir
cūciſio impleret̄. vt ſic iuſtificaret̄ ⁊ ipſe.
Tercio vt ī hoc ſigno diſcerneret̄ ab om
ni natōe p̄plus ille. Quarto vt circūciſio
facta in virili mēbro p qð generat̄ creat̄a
mortaliū ⁊ in q̄ libido ſolet dn̄ari caſtita
tē corpis ⁊ mētis ſuandā. ⁊ impudiciciā
reſecandā indicaret. Quīto qꝛ nō poſſet
meliꝰ ſig̃ficari p xp̄m tolli origiale pecca
tū. cū p̄pucio quippe omnis homo naſci/
tur quemadmodum ⁊ cuȝ originali pec/
cato. In carne prepucij ideo eſt iuſſa fie/
ri. quia in remedium inſtituta eſt id eſt
contra originale peccatum qð a parenti
bus contraximus corrupti concupiſcen
tia que in parte illa magis dominatur. ⁊
quia in membro illo culpam inobedien
tie homo prius cognouit decuit ꝙ ⁊ in il
lo ſignum obedientie acciperet. Fiebat
circumciſio die octaua ex legis precepto
Leuit. xij. ⁊ fiebat cum lapideo cultello.
ad ſignificandum ꝙ poſt ſeptenarium
huius vite in octaua die id eſt etate que
erit reſurgentium. omnis ab electis per
petram id eſt chriſtum abſcidetur corru
ptio carnis ⁊ ſpiritus. qn̄ liberabimur
a ſeruitute corruptionis. quādo circum/
cidetur a peccatis anima cuiuſqȝ credē/
tis in eum. Due itaqȝ res ſunt illius ſa/
cramenti. ſcilicet circumciſio a peccatis
in preſenti. ⁊ circumciſio ab omni corru/

ptione in futuro. chriſtus autem non in/
digebat circumcidi. vt iam dicetur. ¶ Cō
ferebat circumciſio ſuo tempore remiſſi/
onem peccatorum ſicut ⁊ nūc baptiſmꝰ
Unde gregoriꝰ. Qđ apud nos valet vn
da baptiſmi. hoc egit apud veteres circū
ciſio. vel ꝑ puulis ſola fides. vel ꝑ maio
ribꝰ virtus ſacrificij. vel pro his qui de
abrae ſtirpe prodierunt miſterium cir/
cumciſionis. ¶ Sed quare xp̄s qui fuit
agnus immaculatus non habens macu
lam neq3 rugam. qui peccatum non fecit
nec inuentus eſt dolus in ore eius. volu
it circūcidi. Reſpondeo ſicut voluit ī tē/
plo preſentari. ſicut ⁊ baptiſari. ſicut ⁊ d̄
agno paſcali cum diſcipulis epulari. ſic
voluit in corpore circumcidi propt̄ nos
Secundo ne iudei dicerent eum non eſ
ſe meſſiam in lege promiſſum. quia non
eſſet circumciſus nec viueret ſm legem.
qui de ſeipſo dixit. non veni ſoluere le/
gem: ſed adimplere. Tercio ratione no/
ſtri ſcilicet propter figuram. Etenim cir/
cūciſio figurat p̄n̄tē circūciſiōe3 ſp̄ūale3
que eſt gratia. ⁊ futurā que erit in gloria
nec dedit nobis exemplu3 carnaliter cir
cumcidendi. ſed ſpiritualiter per vite in
nouationē. Nam ſm Bern̄. dupliciter
debemus circumcidi. ſcilicet exterius in
carne. ⁊ interius in mente. Quarto ratō
ne ſui. vt ſcilicet ſe veram carnem aſſum/
pſiſſe oſtenderet. Quinto ne demones
incarnationis miſterium agnoſcerent.
cum enim illa contra originale peccatu3
fieret credidit dyabolꝰ ⁊ hunc qui circū
cidebatur ſimiliter peccatorem eſſe. pro/
pter quā etiam cauſam voluit vt mater
eius virgo perpetua deſponſaretur. Se
xto propter perfectam humilitatem tan/
q3 eſſet peccator voluit hoc fieri. licet nō
indigeret. ſicut ex humilitate voluit bap
tiſari ſubdendo ſe minori. ¶ Ubi ſit ca/
ro prepucij chriſti. dictum eſt in quarta
parte ſub ſeptima particula canonis ſu/
per verbo. noui et eterni. Fuit autē mu
tata circumciſio in baptiſmum quattu/
or de cauſis. Prima quia ſacramentu3
baptiſmatis eſt perfectius. Secunda q2
magis cōmune. mulieres enim circumci
di non poterant. Tercia quia magis gra
tia plenum. Per circumciſionem nanq3
tantum peccatum remittebatur. ſed gra
tia ad bene operandum per eam non p̄/
ſtabatur. nec virtutes dabantur vel au/
gebantur. In baptiſmo eni3 non ſolum
peccatum remittitur. ſed etiā gratia coo
perandi confertur ⁊ virtutes augentur.
Ideoq3 recte ait apoſtolus ꝙ abraa3 ac/
cepit circumciſionem tantum in ſignum
Quarta propter honeſtatem. honeſtius
enim eſt aqua lauari q̄3 corpore mutila/
ri. ¶ Sed videt̄ ꝙ de circumciſione non
debeat fieri feſtum. cum dicit apoſtolus
Circumciſio nihil prodeſt. Et iteru3. Si
circūcidimini: chriſtus nihil vobis prode
rit. Preterea cum eccleſia non faciat fe/
ſtum de paſſione domini. videtur ꝙ ī cir
cumciſione in qua incipit paſſio domi/
ni. quando primum ſanguinem ſuu3 fu/
dit. non ſit faciendum feſtum. ſed potius
lamentum. ſicut ⁊ in paſſione. Ad hoc di
citur ꝙ feſtum non ſit de circumciſione.
ſed de octaua natalis domini. Sed nec
aliquid impedit nos dicere ꝙ fiat feſtu3
de circumciſione. quia ſignificat circum
ciſionem que fiet in octaua reſurrectio/
nis a culpa et a pena. et eſt cauſa merito/
ria illius. et propter illud gaudium eccle
ſia ſolemnizat. Ad hoc vero qđ obijcit̄
de paſſione. reſpondetur ꝙ alia de cauſa
eccleſia dimittit facere feſtum in die qua
dn̄s paſſus eſt quē propter paſſionē. ſ. q2

tūc dn̄s poſuit peccata nrā ī ſtatera. Un̄
Job. Utinā appenderent̄ pctā mea q̄bus
irā merui ꝛ calamitas quā patioꝛ ī ſtate/
ra. Oportuit enī filiū dei pati ꝑ peccatis
noſtris vt nos redimeret ab omni pctō.
Et iō luget eccl'ia magn̄tudinē peccatoꝝ
ſuoꝝ ꝯſiderās ꝙ ſol erubeſcēs ꝓpt̄ pctā
hoīm obtenebrat⁹ eſt. d̄ q̄ dicet̄ ſub para
ſceue. Celebrat̄ igit̄ hodie octaua natiui/
tatis. q̄ eſt octaua ſuppletōis ꝑut dicet̄ in
ꝓhemio. vij. ptiſ. Eſt etiā hec octaua alte
ri⁹ negocij ſig̃ficatōis. Duplex eſt enī ne
gociū qd̄ ī ea figurat̄. Unū circūciſio dn̄i
qd̄ ī euāgelio exꝓmit̄. Alteꝝ aduent⁹ ho
minis ad deū. Eſt enī duplex aduent⁹. ſ.
xp̄i ad hoīes de q̄ in natiuitate actū eſt. ꝛ
hoīm ad xp̄m. de q̄ in hac octaua agit̄. qd̄
notāt antiphone laudū. vt illa. O admi
rabile cōmerciū. Nā ꝯmerciū eſt vbi ali
q̄d accipit̄ ꝛ aliq̄d dat̄. Dn̄s nanq̄ʒ acce/
pit nrām hūanitatē vt nobis ſuā darʒ di
uinitatē. qd̄ notat̄ ibi ī vbis ſeq̄ntibus. ſ.
aīatum corp⁹ ſumēs de virgīe. Per hoc
enī notat̄ ꝙ dn̄s accepit. Per hoc v̄o ꝙ
dicit largitus eſt nobis ſuā deitatē notat̄
qd̄ dederit. Scd̄a v̄o ꝛ q̄rta antiphone
termināt̄. te laudam⁹ de⁹ noſter. q. d. ad
te venim⁹ laudādo te. Tercia terminat̄.
dei genitrix intcede ꝓ nobis. q. d. Inter/
cede vt fili⁹ tu⁹ ſuſcipiat nos. In quinta
dꝛ illō qd̄ dixit baptiſta. Ecce agn⁹ dei. q.
d. ad eū venire debem⁹. Un̄ andreas et
ali⁹ diſcipul⁹ iohānis hoc audito ſecuti
ſūt dn̄m. In anti. v̄o q̄ eſt ſupra bn̄dictus
dicit̄. Innouant̄ nature. nrā enīʒ natura
recedēdo a deo eſt inueterata: ꝛ redeun/
do eſt inouata. Notandū q̄ʒ eſt ꝙ, quinq̄ʒ
ſūt q̄ hāc diē reddūt ſolemnē. Primū ē
qꝛ hac die duo feſta ꝯcurrūt. ſ. parientis
ꝛ part⁹. Un̄ ꝛ due miſſe celebrant̄. Pri/
ma de pariēte. ſ. de beata virgine. in q̄ dꝛ
introit⁹. Vultū tuū. ꝛ cōio. Simile ē regnū
celoꝝ homini negociatori. math. xiij. ca.
Scd̄a de ptu. ſ. de filio. in q̄ dꝛ introitus.
Puer nat⁹ eſt nobis. vel in alijs eccl'ijs
Dū mediū ſilentiū. vn̄ ꝛ in q̄buſdā ꝯ̄du
alib⁹ officiū vtrūq̄ʒ intitulatū inuenitur.
Et iō qꝛ hoc feſtū eſt de beata virgine. fit
hodie ſtatio apud eccleſiā btē marie trāſ
tiberiʒ. q̄ʒuis quidā ſcripſerint ꝙ fit apd̄
ſancta ſāctoꝝ ad lateranū. ꝑ eo ꝙ caro cir
cūciſionis dn̄i ibi dꝛ ꝯſuari. ꝑut dictū ē ī
q̄rta pte ſub. vij. pticula canonis. Ep'la ē
Apparuit benig̃tas. q̄ ad titū. iij. Euāge/
liū eſt. Poſtq̄ʒ ꝯſūmati ſunt. Lu. ij. All'a
multiphariē. heb. j. Scd̄m qd̄ facit hāc
diē ſolemnē. eſt octaua de qua dictū eſt.
Terciū impoſitō noui ꝛ ſalutiferi noīs
de qua dicet̄ ſub ti. de ſabbato ſācto. vbi
agit̄ de baptiſmo. Qd̄ nomē triplex ē. ſ.
fili⁹ dei. xp̄s. ꝛ ihūs. ſicut ex euāgelio col/
ligit̄. De hoc dictū eſt in ꝓhemio. ij. ptis.
Quartū eſt effuſio ſanḡnis ihū xp̄i. ho
die enī p̄mo ſanguinē ſuū ꝑ nobis fūde/
re cepit q̄ eū poſtmodū ſepe effūdere vo
luit. Quintū eſt ſignaculū circūciſiōis.
qd̄ xp̄s hodie ꝑ nobis dignat⁹ ē ſuſcipe
ꝓpt̄ cās p̄miſſas. In quibuſdā eccleſijſ
ſubdyaconi fortes ꝛ iuuenes faciūt hodie
feſtū ad ſignificandū ꝙ in octaua reſur/
gentiū q̄ ſignificat̄ ꝑ octauā diē qua cir/
cūciſio fiebat. nulla erit debilis etas. nō
ſenectus. non ſenium. nō impotens pue
ricia. ſed omnes cōcurremus in viꝝ pfe/
ctum. cum hoc mortale induet īmortali/
tatē. et hoc corruptibile incorruptōeʒ. vt
p̄miſſum eſt. De hoc dicetur in ſeptima
pte ſub feſtiſ ſanctoꝝ ſtephani ꝛ iohānis
Poſtremo notandum eſt ꝙ olim pa
gani et gentiles in his kalendis multas
ſuperſtitōnes obſeruabāt q̄ꝝ aliq̄s aug.
in quodā cōmemorat ſmone. Credētes

Credētes enī inqͣt ianū quendā deū eſſe. eū tūc venerabant̄. ei duas facies figurā tes. vnā ante. aliā poſt. eo ꝙ eſt principiū anni ſequētis ⁊ finis ꝑcedentis. aſſumebāt enī formas mōſtruoſas. alij ex pellibus pecudū. alij ex capitib⁹ beſtiaꝝ. alij veſtiētes tunicas mliebres. alij auguria obſuabant. dantes vel recipientes dyabolicas ſtrenas. alij mēſas laute ꝑparatas tota nocte manere ſinebāt. putanteſ ꝑ totū anni ſpaciū ꝯuiuia i tali ſibi abūdātia ꝑdurare. q̄ ꝓhibet xp̄ianos facere.

De feſto epiphanie.

Sequitur feſtū epiphanie qd̄ vocabulum grecū ſonat latine maīfeſtatio ſiue apparitio. Et eſt idē cū feſto natiuitatis nihil enī naſci ꝓfuit niſi apparuiſſet. Uero ꝑ triplici apparitiōe hodie ſolēnizat eccl̄ia. Unī ⁊ ī codicib⁹ antiqͥs hec dies epiphaniaꝝ plraliter intitulat̄. et iō triplicit̄ noīat̄. ſ. epiphania. theophania. ⁊ bethphania. Epiphania dr̄ q̄zū ad illā apparitōez dn̄i q̄ facta eſt magis ꝑ ſtellā. Magi aūt ipi fuerunt caſpar. melchior. ⁊ balthaſar. Et fuerunt reges iuxta illud pſalmi. Tibi offerēt reges munera. Et iterū. Reges thar. ⁊ in. mu. of. re. ara. ⁊ ſaba. do. adducēt Quoꝝ corpa de mediolano ī coloniā tranſlata fuerūt. Et dicūt̄ magi a magnitudīe ſcīe. Per aſtronomiā enī cognouerūt. quia ſtella illa nō erat ex ꝯſtitutis a principio ſꝫ illa de q̄ balaā magiſter ſu⁹ ꝓphetauerat. nu. xxiiij. Orıet̄ ſtella ex iacob ⁊ ꝯſurget vͥga de iſrael. ⁊ de iacob erit q̄ dn̄etur Et iō moti ſūt vt ductu illi⁹ ſtelle venirēt bethleem vt regē natū quē eis ꝓphetauerat balaā adorarent. Et dicit̄ epiphania ab epi qd̄ ē ſupra. ⁊ phanos qd̄ eſt apparitio. q: deſurſū illa fuit apparitio. ſ. de celo. Uel ab epi qd̄ ē ſupra. q: ſcriptū eſt. vſqꝫ dū veniēs ſtaret ſupra vbi erat puer. Erat quidē ꝓximior terre q̄ꝫ alie ſtelle. Et hec facta ſūt tredecima die a natiuitate dn̄i. q̄ die ſtella magos ad ꝑſepiuꝫ duxit.// Et dicūt q̄dā. ꝙ ſtella illa fuit ſpūſſāct⁹. q̄ poſtea deſcēdit ſup dn̄m baptiſatū ī ſpecie colūbe ⁊ ipiſ magis ī ſpecie ſtelle Alij dicūt ꝙ fuit angel⁹ q̄ apparuerat paſtorib⁹ iudeis. ſꝫ illis tanq̄ꝫ rōe vtētibuſ ī forma ratōnali. iſtis v̄o gentilib⁹ tanq̄ꝫ irratōnabilib⁹ in ſpecie irrationali. Alij ⁊ veri⁹ ꝙ fuit de nouo creata. q̄ ꝑacto officio ſuo rediit ī ꝑmordialē materiam. Alij dicūt ꝙ cecidit in puteū. vbi adhuc dicit̄ apparere. ſolis tn̄ virginib⁹ Solet aūt q̄ri q̄uo tā cito videlicet īfra. xiij. dieſ de tā remotiſſimis regionibus hieroſolimam venerūt. q̄ dr̄ eſſe ī medio mūdi. iuxta illud pſ. Rex noſter opat⁹ eſt ſalutē ī medio terre. Dicit yſidor⁹ ꝙ ante natiuitatē ſtella illis apparuit. vt poſſent ibi eē in tp̄e oportuno. Hiero. dicit ꝙ in die natalis ꝑmo ab eis viſa ē. ſꝫ venerunt in dromedarijs. iuxta illud ꝓpheticum. In undatiō cameloꝝ operiet te. dromedarij madian ⁊ effa q̄ velociſſime currūt. Unī ⁊ dicunt̄ a dromos qd̄ eſt curſus. ⁊ ares qd̄ eſt virtus. ⁊ ſunt minores camelis. ſꝫ veloci⁹ currūt q̄ꝫ illi. ſ. tantum in vna die q̄zū equ⁹ ī trib⁹.// Querit̄ etiā q̄re magi veniētes munera obtulerūt. r̄ndeo q: ſm bedā antiquit⁹ null⁹ ad regem vel dn̄m vacu⁹ introibat. qd̄ ꝑ ſe ⁊ caldei obſuāt Scd̄o ſm bedā. obtulerūt auꝝ beate virgini. ꝓpter inopie ſubleuatōez. thus contra ſtabili fetorē. mirrā ꝓpter membroꝝ pueri ꝯſolidatōez. ⁊ vermiū expulſionē. Tercīo q: auꝝ ad tributū. thus ad ſacrificiū. mirra v̄o ad ſepulturā ptinet. ꝑ hec ēa īſinuātī xp̄o. regia ptās. diuīa maieſtas